

DŹWIĘCZEĆ (12) *vb impf*

dźwięczec (9), **źwiczec** (3); *dźwięczec GlabGad, Leop, Mącz* (2); *źwiczec SienLek* (2);
dźwięczec : *źwiczec Calep* (5 : 1).

dź- (1), dz- (3), (dz)- (5), z- (2), (z)- (1).

praes 1 sg dźwięczę (8). ◊ *3 sg źwiczę* (1). ◊ *3 pl dźwięczą* (2). ◊ *fut 3 pl m pers będą dźwięcz(e)ć* (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI w.

1. Wydawcać, wywoływać dźwięki, głosy; tinnire Mącz, Calep; sonare Mącz, Cn; consonare, recrepare, tintinnire Calep, Cn; instrepare, crepitem a. strepitem (r)eddere, resonare, retonare Calep; circumsonare, concrepare, increpare, percrepare, personare, reboare, recinere, sonos efficere a. fundere a. reddere, tonare Cn (10) : Czemu ribly nie dźwięczą. *GlabGad D; Sono, Brzmię/ dźwięczę/ dźwięk dáyę/ brząkam. Mącz* 402a, 456b; *Tinnio, Proprie de metallis dicitur, quum ex eorum pulsatione sonus efficitur, – Dźwiężę, brzakam [!]. Calep* 1070a, 248a, 546a, 900a, 920a, 1070a; [a około fwego krola [pczoły]. zgromadzaia fie dźwięczą barzo *Cresc 1549 600 (Linde).*]

a. Wołać głośno, krzyceć, narzekać (o ludziach) [komu] (1) : Niebedą po nim płákác/ Nieftotys brácie/ Nieftothys fioftro: niebedą mu dźwięczec [*non concrepabunt ei*; trąbić *Leo 1575*, narzekać *Wujek*] Nieftotys Pánie *Leop Ier 22/18*.

2. Mieć brzmienie, być słyszalnym (2) :

a. O wyrazach (1) :

Zwrot: »roznymi literami źwiczec« = mieć różne *brzmienie* (1): (*marg*) Trzęfáwicá a Trząścá/ rozne choroby fá. (–) [...] bo iáko roznymi literámi przezwiłká zwięczą/ thákże téż drzeníé tych chorób álbo trzęśienié/ z rozných przyczyn przychodzi *SienLek 142*.

b. O wrażeniach akustycznych wywołanych zaburzeniem narządu słuchu (w 3 sg) (1) :

Fraza: »w uchu źwiczę« (1): *SienLek 71v cf Szereg*.

Szereg: »brzmić, źwiczec albo szumić« (1): Ale gdy wvchu brzmi/ zwięczy albo ízumi: Lipieniowe fádło tam ciepło wley *SienLek 71v*.

Synonimy: **1. bęceć, brząceć, brzękać, brzmić, dzwonić; a. narzekać, trąbić; 2. brzmić; a. brzmić, dzwonić.**

Formacja współrdzenna: *źwiękać*.

Cf DŹWIĘCZĄCY